

УДК 379.85

Світлана Сисоєва

канд. з держ. управління, доцент,

доцент кафедри готельного і ресторанного бізнесу,

Єлізавета Голєніщева

викладач кафедри готельного і ресторанного бізнесу,

Харківський національний економічний

університет імені Семена Кузнеця, м. Харків

АНІМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО- ДОЗВІЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ

Сучасне суспільство під час політичних, соціально-економічних, культурних перетворень гостро потребує нових форм дозвілля. Одним із нових напрямків дозвільної діяльності і є анімація.

Поняття «анімація» має латинське походження (латів. *anima* – вітер, повітря, душа; *animatus* – одухотворення) і означає наснагу, одухотворення, стимулювання життєвих сил, залучення до активності. Термін «анімація» з'явився вперше на початку ХХ ст. у Франції у зв'язку із запровадженням закону про створення різних асоціацій і трактувався як діяльність, спрямована на те, щоб провокувати та посилювати живий інтерес до культури, художньої творчості» [1, с. 14]. Сьогодні анімація – це один із засобів стимулювання повноцінної рекреаційної, соціально-культурної дозвільної діяльності людини.

Анімаційна діяльність – це інноваційна діяльність із залучення учасників освітнього, соціального чи культурного процесу до активних, творчих, взаємозбагачувальних міжособистісних відносин. Це унікальна сфера діяльності, яка відрізняється широкою різноманітністю зв'язків із дійсністю, складністю взаємовідносин компонентів своєї внутрішньої структури, носить багатосторонній характер, що відповідає різноманітності потреб, інтересів та запитів людей.

Анімація має характерні риси: здійснюється у вільний час; відрізняється свободою вибору, добровільністю, активністю, ініціативою як однієї людини, і різних соціальних груп; обумовлена

національними, релігійними, регіональними особливостями та традиціями; характеризується різноманіттям видів з урахуванням різних інтересів дорослих, молоді та дітей; відрізняється глибокою особистісністю; носить гуманістичний, культурологічний, розвиваючий, оздоровчий та виховний характер [2].

Суб'єкт - це носій предметно-практичної діяльності та пізнання, джерело активності, спрямований на об'єкт; людина, яка пізнає зовнішній світ і впливає на нього у своїй практичній діяльності. Якщо ж йдеться про анімацію, то у цьому випадку суб'єкт – це аніматор.

У культурно-дозвільному комплексі подібний об'єкт – це індивід (людина), різні соціальні групи людей, куди спрямована анімаційна діяльність.

Суб'єкт та об'єкт не існують власними силами, вони оточені середовищем.

У культурно-дозвільному комплексі середовище – це як феномени (об'єкти і явища) соціокультурного характеру (створені внаслідок господарської діяльності людини), а й компоненти природи, використовувани в організації дозвілля.

Анімаційна діяльність передбачає взаємодію зазначених структурних компонентів. Що буде предметом анімаційної діяльності?

Предмет діяльності – те, потім спрямовано діяльність суб'єкта. Предметом анімаційної діяльності будуть анімаційні програми, анімаційні заходи.

Для ефективнішого на об'єкт організації дозвілля творцям подібних програм та заходів необхідно враховувати особливості всіх компонентів структури культурно-дозвільного комплексу. Вирішенню подібних завдань може сприяти систематизація анімаційних програм та заходів за різними ознаками. Так можна запропонувати такі класифікації:

- класифікація за масштабом: заходи регіонального (місцевого), національного, міжнародного та всесвітнього (глобального) рівнів. Проте це поділ який завжди, оскільки дрібні малозначущі заходи можуть поступово розвиватися і переходити більш високий рівень;

- класифікація анімації за соціальним складом учасників: віковим, гендерним, національним;

- класифікація анімації за місцем проведення: у зонах рекреації,

у санаторно-курортних закладах, у дитячо-юнацьких таборах, у розважальних клубах, на сімейних святах, у центрах дозвілля, в ігрових закладах, на відкритому просторі, на спеціально обладнаних видовищних місцях та майданчиках – стадіоні, іподромі, льотному полі, виділеному під авіа-шоу, у парках (зоопарках) та скверах, на міських вулицях, у пунктах громадського харчування – у кафе, барі, ресторани;

– класифікація за кількістю учасників – невелика група учасників дозвілля (2-7 чол.); середня група (до 30 осіб); велика група (30-100 чол.); надвелика група (понад 100 чол.);

– класифікація анімаційних заходів щодо складності організації та наявності технічного оснащення: нескладний захід, що не потребує особливих умов та обладнання для реалізації задуманого проекту (наприклад, акваджим, пляжний волейбол, масове розучування танців тощо); захід, що потребує обладнання для озвучування та світлотехнічних ефектів дій відпочиваючих (дискотека, відвідування ресторану, атракціонів); складний за структурою анімаційний захід, що складається з кількох заходів, що одночасно відбуваються або наступують один за одним. Кожен із них збирає свою аудиторію (наприклад, свято на міських вулицях – атракціони, виступи артистів на концертних майданчиках, виставки, які демонструють предмети мистецтва чи продукцію, придбання сувенірів, їжі, напоїв тощо);

– класифікація анімації за типом заходу: природно-рекреаційний тип, санаторно-оздоровчий та туристичний тип, спортивно-видовищний тип, культурно-розвивальний тип, видовищно-розважальний тип;

– класифікація за видами анімаційних програм: пікнік на природі; спілкування з домашніми та екзотичними тваринами та спостереження за дикими тваринами; зоотерапія; подорожі; спеціальні оздоровчі програми у ігровій формі; безпосередні заняття спортом та спостереження за спортивними змаганнями; спартакіади; історичний, культурний та музейний туризм – звернення до творів мистецтва; ознайомлення з історичними пам'ятниками; відвідування міжнародних кінофестивалів, театральних-видовищних заходів та ін.); кіно-туризм.

– подорожі тими місцями, де знімалися улюблені фільми; подійний туризм – карнавали, фестивалі, шоу, святкові гуляння та

заходи; розважальні заходи; шоу у приміщеннях; розважальні жанри мистецтва; видовищні види художньої продукції, легка музика (оперета, мюзикл), масові пісні, бардовські вечори; жанрові композиції, анімаційні заходи на міських вулицях, у парках, розважальних центрах.

Таким чином, анімаційна діяльність – це діяльність, спрямована на задоволення релаксаційно-оздоровчих, культурно-освітніх, культурно-творчих потреб та інтересів людини за допомогою спільного специфічного процесу взаємодії між ним та фахівцем у сфері анімації.

Ключові слова: анімаційна діяльність, культурно-дозвільний комплекс, предмет діяльності.

Список використаних джерел:

1. Бала Р. Готельна анімація: суть, завдання та види / Бала Р. // Інновації в управлінні асортиментом, якістю та безпекою товарів і послуг : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф.; м. Львів, 9 грудня 2021 р. – Львів : Растр-7, 2021. – С. 207–209.

2. Ільтьо Т. І. Розвиток та впровадження анімаційної діяльності в готельному господарстві на українському та світовому ринках / Т. І. Ільтьо [Електронний ресурс]. – URL: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/35.pdf>.

3. Килимистий С. М. Анімація в туризмі : навч. посіб. / Килимистий С. М. – Київ : ФПУ, 2017. – 188 с.

4. Максимовська Н. О. Анімація дозвілля як засіб соціального розвитку особистості в соціумі, що глобалізується [Електронний ресурс] / Н. О. Максимовська. – URL: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/v35/35-3-3.pdf>

5. Скорик Т. В. Соціальна анімація як провідна технологія сучасної соціокультурної діяльності / Т. В. Скорик // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – Чернігів, 2018. - Вип. 151(2). – С. 219–222.

6. Федотова Ю. В. Анімаційна діяльність: сутність, особливості та соціально-економічна ефективність / Федотова Ю. В., Кравець О. М. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 530–534.